

ZAŁĄCZNIK NR 66

do uchwały Nr XXXVII/113/2000
Rady Miasta Rzeszowa
z dnia 4 lipca 2000 r.

UWARUNKOWANIA

wynikające z

WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW

I TERENÓW CHRONIONYCH

na podstawie przepisów szczególnych

Opracowanie:

Główny projektant studium -
mgr inż. arch. Anna RAIŃCZUK

RZESZÓW, 2009 R.

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH W ZAKRESIE ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Na obszarze Rzeszowa podlegają ochronie:

- 1) w ramach terenów biologicznie czynnych:
 - a) rezerwat przyrody,
 - b) parki,
- 2) w ramach terenów, na których występują surowce mineralne o znaczeniu krajowym:
 - a) obszary występowania gazu ziemnego,
 - b) obszar wód podziemnych,
- 3) w ramach terenów, na których występują grunty rolne:
 - a) obszary występowania gleb o wysokich klasach bonitacyjnych,
- 4) w ramach terenów o specjalnym przeznaczeniu i użytkowaniu:
 - a) tereny wojskowe,
 - b) tereny lokalizacji oczyszczalni ścieków,
 - c) tereny składowania żużla i popiołów.
- 5) ponadto ochronie podlegają następujące obiekty:
 - 1) pomniki przyrody,
 - 2) stanowiska występowania zimowita jesiennego,
 - 3) studnie wiercone i kopane stanowiące awaryjne źródło zaopatrzenia miasta w wodę.

Las komunalny „Lisia Góra” jest położony w południowej części miasta w sąsiedztwie zalewu na Wisłoku o powierzchni 8,1 ha.

Obszar „Lisiej Góry” stanowi **rezerwat przyrody**. Utworzony został na podstawie rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 23 grudnia 1998 r. (Dz. U. Nr 116, poz. 1223).

Jest to jedyny obszar leśny położony blisko osiedli mieszkaniowych, znajdujący się w południowej części miasta, w bezpośrednim sąsiedztwie zalewu oraz w ciągu terenów ekologicznych i terenów wypoczynkowych obejmujących dolinę Wisłoka.

Występują tu głównie zespoły leśne: buczyna karpacka, zespół grądu subkontynentalnego, bór mieszany, a w wilgotnych zagłębieniach ols.

Znajdują się tu wiekowe okazy dębu szypułkowego, z których dziesięć uznano za pomniki przyrody. Z gatunków chronionych rosną tu: kopytnik pospolity, centuria pospolita, kruszyna pospolita. Ponadto spotyka się tu elementy flory górskiej: klon - jawor, olsza szara, a także szuwar trzcinowy.

W obrębie miasta występują **parki**, które były kiedyś:

1. parkami dworskimi:
 - a) park w Słocinie,
 - b) park w Zalesiu,
 - c) park Jędrzejowiczów przy Szpitalu Miejskim,
2. stanowiły ogrody klasztorne:
 - a) Park Jedności z Macierzą,
 - b) Ogród Miejski,

3. skwer stanowiący zespół zieleni urządzonej związanej niegdyś z obiektami pomocy społecznej (tzw. „ogród dziadowski”).

Łączna powierzchnia wyżej wymienionych parków wynosi około **16,0 ha**.

Mają one duży wpływ na warunki kształtowania mikroklimatu miasta, jego estetyki i krajobrazu. Ponadto stanowią zbiorowisko unikalnych gatunków drzew i krzewów. Stanowią ważny element zieleni w mieście, ze względu na swoje położenie, cenny przyrodniczo starodrzew. Usytuowanie niektórych z nich w obszarze śródmieścia tworzy dla tego obszaru zielone łatwo dostępne enklawy.

Parki w Słocinie, w Zalesiu oraz Ogród Miejski przy ul. Dąbrowskiego, objęte ochroną konserwatorską, wpisane są do rejestru zabytków, natomiast park przy Szpitalu Miejskim objęty jest spisem zabytków i architektury. Rejestry te prowadzone są przez wojewodę podkarpackiego.

Na terenie Rzeszowa większe kompleksy upraw rolnych, użytków zielonych, zieleni nieurządzonej i ogrodów działkowych występują w obrębie doliny Wisłoka, na terasie zalewowej, w południowo – wschodniej części miasta pomiędzy Al. Armii Krajowej i Al. Sikorskiego, w dolinie Młynówki oraz w zachodniej, północnej i północno - wschodniej części miasta na jego obrzeżach. Przeważają na tych terenach **gleby** zaliczane do I, II i III klasy.

W dolinie Wisłoka występują gleby powstałe z utworów aluwialnych (mady) oraz czarnoziemy deluwialne. Gleby te odznaczają się dobrą strukturą i korzystnymi warunkami wodnymi. Okresowo mogą być nadmiernie uwilgotnione.

W obrębie wysoczyzny lessowej Podgórze Rzeszowskiego oraz na terenach południowo - wschodnich należących do Pogórze Karpackiego, z utworów lessowych i deluwialnych wytworzyły się gleby brunatne właściwe, gleby brunatne kwaśne i wylugowane oraz lokalnie czarnoziemy deluwialne, czarnoziemy zdegradowane i gleby biellicowe.

Są to gleby pyłowe z warstwą próchniczą o miąższości 20 - 30 cm, bogate w składniki pokarmowe o odczynie przeważnie obojętnym, dobrze przewietrzane.

[Na Osiedlu Przybyszówka w części północnej XVIII_A - Dworzysko włączonym w granice administracyjne miasta po 1 stycznia 2007 r. przeważają gleby o wysokich walorach dla rolnictwa wytworzone z utworów lessowych, klasy I, II, III i IV.]¹⁸

Na terenie Rzeszowa występują dwa **obszary i tereny górnicze** o łącznej powierzchni **15,9 km²**, co stanowi około **30%** ogólnej powierzchni miasta.

Obszar i teren ten został utworzony zarządzeniem nr 11 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 18 maja 1984r. i zaktualizowany decyzją GK/WK/MN/1090/98 z dnia 12 marca 1998 r.

Obszar i teren górniczy „Zalesie” o powierzchni **5,3 km²** znajduje się w południowo - wschodniej części miasta tj. w obrębie osiedli: Drabinianka, Zimowit i Zalesie. Obszar ten został utworzony zarządzeniem nr 22 Ministra Przemysłu z dnia 3 lipca 1990r.

Na terenie Rzeszowa, w jego północnej części, znajduje się **Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 425 „Dębica - St. Wola - Rzeszów”** i jego strefa ochronna, który został zatwierdzony decyzją MOŚZNiL Nr KDH 1/013/6037/97 z dnia 18 lipca 1997 r.

W ramach miasta obszar GZWP obejmuje północne tereny Osiedla Przybyszówka w części XVIII_A – Dworzysko.

Jest to zbiornik czwartorzędowy zbudowany głównie z utworów piaszczysto – żwirowych. Na przeważającej jego części występuje jeden poziom wodonośny o zwierciadle swobodnym. Miąższość utworów zawodnionych w zbiorniku wynosi średnio od 5 do 20 m, a wydajność potencjalna otworów studziennych w obszarze zbiornika wynosi średnio $Q > 70 \text{ m}^3/\text{godz}$.

Obszar ten podlega ochronie przed lokalizacją obiektów, które mogłyby mieć negatywny wpływ na stan wód podziemnych.

Obszary ograniczonego użytkowania zajmują obszar około **30 ha**. Są to strefy ochronne od oczyszczalni ścieków i składowiska żużla i popiołów z Elektrociepłowni Rzeszów.

Strefa ochronna od oczyszczalni ścieków ustalona decyzją z dnia 2 lutego 1990 r. obejmowała tereny w odległości około 500 m od oczyszczalni. W wyniku wykonanej „Oceny uciążliwości Oczyszczalni Ścieków w Rzeszowie”, która przedstawiła pomiary badań i stężeń amoniaku oraz określiła zasięg uciążliwości, strefa ochronna uległa zmniejszeniu decyzją nr OŚ-VII-7641/35/II/8/1/96 z dnia 22 kwietnia 1996 r.

Strefa ochronna od uciążliwości składowiska żużla i popiołów została ustalona decyzją nr RR-733/RZE/313/82 z dnia 17 czerwca 1982 r.

Obszary z obiektami niezbędnymi na potrzeby **obronności państwa** zajmują około **83,5 ha**. Jest to teren strzelnicy wraz ze strefą ochronną, położony w zachodniej części miasta oraz tereny magazynowe ze strefą ochronną w rejonie ulic Bałtyckiej i Morgowej, w północnej części miasta.

Pomniki przyrody, w formie pojedynczych lub grupowych drzew, występują w obszarze Śródmieścia. W rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody znajduje się 28 pomników przyrody żywej, obejmującej **84** drzew.

Na terenie dawnego zespołu dworsko – parkowego na Dworzysku w częściowo zachowanej alei objętych zostało Rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 18 listopada 2002 r. 20 pomników przyrody. Jest to 20 drzew różnych gatunków zlokalizowanych wzdłuż drogi prowadzącej do zespołu dworskiego Chrystianich.

WYKAZ DRZEW OBJĘTYCH OCHRONĄ POMNIKOWĄ NA TERENIE MIASTA RZESZOWA

Lp.	Nr zgodny z rejestrem	Obiekt	Podstawa prawna utworzenia	Lokalizacja
1.	179	buk czerwony	dec. SGWV 7140/33/82 z dn.82.07.31	Ogród Miejski
2.	83	platan klonolistny	dec. 287RLop004/9/75 z dn.75. 09.25	ul. Zamkowa
3.	176	kłęk kanadyjski	dec. SGWV – 7140/29/82 z dn. 82.07.18	ul. Jagiellońska
4.	213	grupa drzew:	Zarz. Woj. Rzesz.	ul. Cieplickiego

		2 lipy, 3 kasztanowce	27/89 z dn. 89. 06.27	
5.	212	grupa drzew: 2 jesiony, lipa	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Moniuszki
6.	182	grupa drzew 17 dębów, 2 kasztanowce, lipa	dec. SGWV 7140/21/82 z dn. 82. 11. 11	ul. Dojazd Staroniwa
7.	178	lipa i modrzew	dec. SGWV 7140/32/82 z dn. 82. 07. 31	Skrzyżowanie ul. Dąbrowskiego i Z. Chrzanowskiej
8.	81	grupa drzew: 10 dębów	dec. Rlop- 004/7/75 z dn. 75. 07. 31	Lisia Góra
9.	180	2 wiązy	dec. SGWV 7140/30/82 z dn. 82. 07. 31	ul. Gałęzowskiego
10.	175	3 lipy	dec. SGWV 7140/27/82 z dn. 82. 07. 31	ul. Sienkiewicza
11.	226	wiąz pospolity	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Szpitalna 22
12.	224	wiąz pospolity	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Spytka Ligęzy
13.	218	lipa szerokolistna	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Zygmuntowska
14.	76	lipa drobnolistna	dec. 280Rlop- 004/2/75 z dn. 75. 07. 31	ul. Piastów
15.	219	lipa drobnolistna	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Lisa Kuli
16.	215	klon zwyczajny	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Jagiellońska
17.	217	grab zwyczajny	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Jagiellońska
18.	75	dąb szypułkowy	dec. 227Rlop- 004/11/74 z dn. 74 . 08. 08	ul. Rejtana
19.	225	dąb szypułkowy	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Lisa Kuli
20.	222	dąb szypułkowy	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89	ul. Ciepłińskiego

			z dn. 89. 06. 27	
21.	221	dąb szypułkowy	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. 3-go Maja
22.	220	dąb szypułkowy	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	Al. Piłsudskiego
23.	214	dąb szypułkowy	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Bohaterów
24.	211	dąb szypułkowy	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Witkacego
25.	188	dąb szypułkowy	dec. SGWV- 7140/1/83 z dn. 83. 03. 21	ul. Rejtana
26.	177	dąb szypułkowy	dec. SGWV- 7140/31/82 z dn. 82. 07. 31	ul. Księdza Jałowego
27.	216	2 lipy	Zarz. Woj. Rzesz. 27/89 z dn. 89. 06. 27	ul. Moniuszki
[28.] ¹⁸	-	[20 drzew: 3 dęby 5 klonów 4 modrzewie 2 jesiony 1 kasztanowiec biały 1 wierzba babilońska] ¹⁸	[Rozporządzenie Woj. Podkarpackiego z dnia 18 listopada 2002 r.] ¹⁸	[ul. Dworzysko (dawna droga prowadząca do zespołu dworskiego Chrystianich)] ¹⁸

W południowo – wschodniej części miasta na terenie osiedla Drabinianka oraz na terenie położonym pomiędzy ulicami Al. Armii Krajowej i Wł. Sikorskiego, zbiorowiska łąkowe są siedliskiem **zimowita jesiennego**.

Gatunek ten podlega ochronie prawnej (rozporządzenie MOŚZN i L z dnia 6. 04. 1995 r. Dz. U. z dnia 18. 04. 1995 r.) § 1 poz. 78.).

Jest on jedynym w rodzimej florze przedstawicielem rodzaju *Colchicum*. Na terenie Polski jest on dość rzadki, a w ostatnim czasie utracił znaczna część swoich stanowisk.

Na terenie miasta znajduje się **61 studni wierconych i kopanych** stanowiących awaryjne źródło zaopatrzenia miasta w wodę, wpisanych do rejestru prowadzonego przez wojewodę podkarpackiego.

Wykaz studni wierconych i kopanych objętych rejestrem wojewody podkarpackiego przedstawia poniższa tabela:

**WYKAZ AWARYJNYCH STUDNI PUBLICZNYCH
NA TERENIE MIASTA RZESZOWA**

Lp.	Nr studni	Nr rejestracyjny studni	Rok wykonania	Adres
1.	SW – 23	R – 129	1975	Ks. Jałowego 9
2.	SW – 28	R – 130	1975	Pułaskiego 9
3.	SW – 30	R – 131	1975	Pułaskiego 7
4.	SW – 38	R – 132	1975	Nizinna 9
5.	SW – 51	R – 133	1975	Dąbrówki 2
6.	SW – 60	R – 134	1975	Akademicka 3
7.	SW – 65	R – 135	1975	Langiewicza 14
8.	SW – 67	R – 136	1982	Podwisłocze 40
9.	SW – 68	R – 137	1982	Popiełuszki 14
10.	SW – 69	R – 138	1983	Rejtana 22
11.	SW – 70	R – 139	1982	Osmeckiego 55
12.	SW – 71	R – 140	1982	Osmeckiego 33
13.	SW – 72	R – 141	1983	Osmeckiego 3
14.	SW – 73	R – 142	1983	Brydaka 9
15.	SW – 74	R – 143	1983	Paderewskiego 3F
16.	SW - 75	R – 144	1984	Archanioła 5
17.	SW – 76	R – 145	1984	Nagietkowa
18.	SW – 77	R – 146	1984	Szpitalna 16
19.	SW – 78	R – 147	1984	Malczewskiego 4
20.	SW – 79	R – 148	1984	Malczewskiego 3
21.	SW – 82	R – 149	1985	Fredry 7
22.	SW – 85	R – 150	1985	Lenartowicza 10
23.	SW – 86	R – 151	1986	Rejtana 39
24.	SW – 121	R - 101	1991	Kolbego 1
25.	SW – 134	R – 102	1995	Klonowa 26
26.	SW – 130	R – 103	1995	B-pa J. Pelczara 7
27.	SW – 129	R – 104	1996	Podwisłocze 38 a, b
28.	SW – 126	R – 105	1996	Ułanów
29.	SW – 124	R – 106	1992	Monte Cassino
30.	SW – 103	R – 107	1993	Solarza
31.	SW – 83	R – 108	1986	Lisa Kuli
32.	SW – 87	R – 109	1985	Sportowa
33.	SW – 117	R – 110	1992	Cicha
34.	SW – 1	R – 111	1994	Graniczna 6
35.	SW – 2	R – 112	1994	Graniczna 4a
36.	SW – 3	R – 113	1994	Sienna
37.	SW – 116	R – 114	1992	Kochanowskiego 15
38.	SW – 120	R – 115	1991	Prymasa 1000-lecia
39.	SW – 94	R – 116	1986	Mieczykowa
40.	SW - 95	R – 117	1986	Sasanki
41.	SW - 107	R - 118	1991	Kotuli (Zbyszewskiego)
42.	SW - 123	R - 119	1992	Rejtana
43.	SW – 122	R – 120	1991	Monte Cassino

Lp.	Nr studni	Nr rejestracyjny studni	Rok wykonania	Adres
44.	SW – 118	R – 121	1992	Hanasiewiczza
45.	SW – 125	R – 122	1991	Kustronia
46.	SW – 88	R – 47	1987	Kosynierów
47.	SW – 90	R – 49	1987	Korczaka 6
48.	SW – 91	R – 53	1988	Lisa Kuli 1
49.	SW – 96	R – 46	1987	Saperów
50.	SW – 98	R – 55	1988	Rataja 4
51.	SW – 100	R – 56	1988	Rataja 10
52.	SW – 137	R – 85	1995	Kolbego
53.	SW – 89	R – 52	1988	Plac Ofiar Getta 2
54.	SW – 92	R – 45	1987	Hetmańska
55.	SW – 136	R – 84	1995	Sportowa
56.	SW – 128	R – 83	1995	Krzyżanowskiego
57.	SW – 93	R – 48	1987	Dąbrowskiego 31
58.	SW – 133 (S ₁)	R – 92	1998	Podkarpacka (cmentarz)
59.	SW - 132	R - 88	1997	Dominikańska 3
60.	SW - 145	R - 128	1997	Krzyżanowskiego 28
61.	SW - 165	R - 100	1998	Szarych Szeregów 2

WNIOSKI DO KIERUNKÓW

Z uwagi na niewielką powierzchnię terenów o dużych walorach przyrodniczych oraz niewielką ilość obiektów chronionych na podstawie przepisów szczególnych, a jednocześnie ich dużą rolę w organizmie miasta (w zakresie tworzenia walorów klimatotwórczych i aerosanitarnych oraz wizerunku miasta) należy:

- objąć ochroną tereny zawierające wartościowe elementy przyrodnicze i kulturowe, a mianowicie:
 - dolinę Wisłoka w północnej części miasta, w rejonie Pobitnego z malowniczą skarpią porościnaną głębokimi jarami i porośniętą murawą kserotemiczną,
 - teren Pobitnego, w rejonie Kopca Konfederatów Barskich,
 - zespół parkowo – dworski w powiązaniu z sąsiadującym obszarem doliny Młynówki,
 - południowo – wschodnie krańce miasta położone w obrębie Pogórza Dynowskiego,
 - ujściowy odcinek doliny Strugu wcinającej się i meandrującej w terasie Wisłoka,
 - ostaniec denudacyjny przy ul. Załęskiej,
- objąć ochroną wszystkie tereny parkowe oraz leśne,
- chronić tereny zieleni miejskiej i zieleni nieurządzonej przed zmianą przeznaczenia (w szczególności przed przeznaczeniem ich na cele budowlane),
- objąć ochroną obszary występowania zimowita jesiennego,
- objąć ochroną pomnikową pozostałe drzewa o znacznej wartości przyrodniczej,
- dokonać uzupełnień pozwoleń wodno – prawnych dla studni awaryjnych, znajdujących się na terenie miasta,